

PRACE NAUKOWE

Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu

RESEARCH PAPERS

of Wrocław University of Economics

Nr 490

**Gospodarka miejska przyszłości.
Perspektywa województwa
dolnośląskiego**

Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu
Wrocław 2017

Redakcja wydawnicza: Agnieszka Flasińska
Redakcja techniczna: Barbara Łopusiewicz
Korekta: Barbara Cibis
Łamanie: Agata Wiszniowska
Projekt okładki: Beata Dębska

Informacje o naborze artykułów i zasadach recenzowania
znajdują się na stronach internetowych
www.pracnaukowe.ue.wroc.pl
www.wydawnictwo.ue.wroc.pl

Projekt współfinansowany z budżetu
Samorządu Województwa Dolnośląskiego

URZĄD MARSZAŁKOWSKI WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO

Publikacja udostępniona na licencji Creative Commons
Uznanie autorstwa-Użycie niekomercyjne-Bez utworów zależnych 3.0 Polska
(CC BY-NC-ND 3.0 PL)

© Copyright by Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu
Wrocław 2017

ISSN 1899-3192
e-ISSN 2392-0041

ISBN 978-83-7695-686-2

Wersja pierwotna: publikacja drukowana

Zamówienia na opublikowane prace należy składać na adres:
Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu
ul. Komandorska 118/120, 53-345 Wrocław
tel. 71 36 80 602; e-mail: econbook@ue.wroc.pl
www.ksiegarnia.ue.wroc.pl; ksiegarnienaukowe.pl

Druk i oprawa: TOTEM

Spis treści

Wstęp	7

Województwo dolnośląskie – wymiar miejski

Stanisław Korenik: Procesy rozwoju gospodarczego w przestrzeni Dolnego Śląska – wybrane problemy / Economic development processes in Lower Silesian space – selected problems.....	11
Agnieszka Wicińska, Rober Masztalski: Zmiany struktury przestrzennej małych miast wokół Wrocławia po 2000 roku / Changes of the spatial structure of small towns around Wrocław since 2000.....	21
Hanna Adamiczka: <i>Urban shrinkage</i> na Dolnym Śląsku – tendencje w wybranych miastach / Urban shrinkage in Lower Silesia – trends in selected cities.....	35
Martyna Łuczyszyn: Edukacja społeczna a przestępczość w miastach / Social education and crime in cities.....	47
Piotr Hajduga, Anna Mempel-Śnieżyk: Lokalny program rewitalizacji narzędziem rozwoju Świdnicy / Local revitalization program as the tool for the development of Świdnica.....	55
Dominika Chwastyk: Rola partycypacji społecznej w Gminnym Programie Rewitalizacji Miasta Wałbrzycha na lata 2016–2025 na przykładzie mikrograntów / Role of social participation in commune revitalization program in Wałbrzych for the years 2016–2025 on the example of microgrants.....	70
Marian Kachniarz, Robert Raczyński, Ignacy Pięta: Czy podział terytorialny wymaga zmian? Inspiracja lubińska / Do the territorial divisions require change? The Lubin inspiration.....	78
Zbigniew Piepiora, Joanna Knysak: Przeciwdziałanie skutkom powodzi w powiatach lubańskim i zgorzeleckim – analiza porównawcza / A counteraction of floods' effects in counties Lubań and Zgorzelec – the comparative analysis.....	90
Andrzej Raszkowski: Gmina Miejska Piechowice w oczach mieszkańców – raport z badań / Piechowice municipality in the eyes of residents – research report.....	103
Iwona Czerska, Radosław Michalczyk: Marketing nostalgiczny jako szansa dla renesansu rzemiosła na Dolnym Śląsku / Nostalgia marketing as a chance for craft renaissance in Lower Silesia.....	113

Wrocław z perspektywy gospodarczej, społecznej i przestrzennej

---

Adam Drobnia k: Rezyliencja ekonomiczna Wrocławia w kontekście miast europejskich / Economic resilience of Wrocław in the context of European cities	123
Katarzyna Miszczak : Wrocław miastem odpornym na kryzys? / Is Wrocław a resilient city?	134
Katarzyna Żydek : Miasto centralne w regionie – diagnoza Wrocławia, Poznania i Łodzi / Central city in a region – diagnosis of Wrocław, Poznań and Łódź	148
Alicja Zakrzewska-Półtorak : W kierunku miasta zwarteo? Przemiany struktury funkcjonalno-przestrzennej jednostek urbanistycznych Wrocławia / Towards a compact city? Transformation of the spatial and functional structure of Wrocław urban units	160
Aleksandra Lis, Ewa Walter, Anna Bocheńska-Skałeczka, Jacek Burdziński, Janusz Gubański : Wrocławski <i>waterfront</i> – modelowe cechy terenów nadrzecznych dedykowanych studentom / Wrocław waterfront – model features of riverside areas dedicated to students.....	170

Gospodarka miejska przyszłości – wybrane inspiracje dla województwa dolnośląskiego

---

Dorota Rynio : Idea miasta odpowiadającego jako wyznacznik programowania rozwoju społeczno-gospodarczego na przykładzie Wrocławia / Responding city in the way of programming of socio-economic development on the example of Wrocław	181
Agnieszka Dembicka-Niemiec : Miasto przyszłości na tle koncepcji zrównoważonego rozwoju / City of the future on the background of the sustainable development.....	190
Magdalena Kalisiak-Mędelska : Nowoczesna gospodarka miejska a logistyka / Contemporary urban economy and logistics	198
Andrzej Łuczyszyn : Miasta jako miejsca kumulacji przestępczości / Cities as a place of cumulation of crime	209
Paweł Szumigala, Piotr Urbański : Tereny zieleni w nowych koncepcjach rozwoju miast i metropolii na wybranych przykładach / Green areas in the new concepts of development of cities and metropolis on selected examples	219
Andrzej Pawlik : Kreatywne miasto podstawą rozwoju / Creative town as a foundation of development	231

Wstęp

We współczesnych realiach nowe technologie, innowacje i rozwiązania komunikacyjne wyznaczają zakres i obszar przekształceń, które towarzyszą gospodarce światowej. Zachodzące zmiany dotyczą nie tylko kwestii przedmiotowych, ale i aspektów podmiotowych. W tych warunkach rola miast staje się szczególnie, ze względu na: zasięg ich oddziaływania, elastyczność, otwartość na nowości i zgromadzony kapitał czynników rozwoju, w tym kapitał ludzki. Rosnące znaczenie miast i ich „odpowiedzialności” za gospodarkę światową implikuje potrzebę nowego spojrzenia na gospodarkę miejską w zróżnicowanych przekrojach. Gospodarka miejska analizowana w trzech wymiarach czasowych: przeszłości, teraźniejszości i przyszłości, oparta jest na zdywersyfikowanych podstawach. Dynamika globalnej gospodarki nadaje jej szczególny kontekst perspektywicznego działania, gdzie model gospodarowania w mieście, identyfikowany w danej przestrzeni, nie musi zachować kontinuum w długim okresie, a antycypacja zmian jest utrudniona przez szybkość ich następowania. W takich warunkach podstawowym walorem gospodarki miejskiej staje się jej elastyczność.

Dotychczasowa hierarchia priorytetów ulega przekształceniom (a nawet – w skrajnych sytuacjach – rozpadowi) lub dywersyfikacji. Nowe kierunki rozwoju miast są konsekwencją głębokich analiz, rozpoznania turbulentnej rzeczywistości społeczno-gospodarczej; stanowią one próbę wpisania przyszłości do programów rozwoju miast. Gospodarka miejska przyszłości uwzględnia wieloaspektowe podejście do tematyki gospodarowania w długiej perspektywie, dlatego artykuły zgromadzone w tym tomie dotyczą szerokiego spojrzenia na miasto i jego funkcjonowanie we współczesnej gospodarce. Publikacja powstała, jako jedno z cyklu wydawnictw upamiętniających 70-lecie powstania Wydziału Nauk Ekonomicznych na Uniwersytecie Ekonomicznym we Wrocławiu, w ramach kierunku prowadzonych prac naukowych i kształcenia – gospodarki przestrzennej. Rozwój miast jest jednym z istotnych problemów analizowanych w ramach badań i procesu nauczania na tym kierunku. Aktualność wyzwań, jakie stoją przed miastami i niepewność zmian w długim okresie, stały się przesłanką do złożenia Autorom i Czytelnikom propozycji zgłębienia rozważań i dyskusji na temat: *Gospodarka miejska przyszłości. Perspektywa województwa dolnośląskiego*.

Autorzy skupili się na: samej istocie gospodarki miejskiej i wyzwaniach, jakie niesie ze sobą przyszłość, oraz możliwości antycypacji zmian; idei miasta przyszłości; teraźniejszej i przyszłej odporności miast na zachodzące w gospodarce światowej kryzysy; roli i miejscu mieszkańców w tworzeniu miasta idealnego oraz przekształceniach w deklarowanych przez nich potrzebach, wynikających z przemian w świadomości i jakości kapitału ludzkiego ośrodków miejskich; a także nowych rozwiązaniach

w zakresie techniki, technologii, komunikacji i ekologii służących do poprawy jakości życia w obszarze miasta. Prowadzone rozważania koncentrują się w głównej mierze na przestrzeni Dolnego Śląska ze względu na znaczenie tego regionu w gospodarce kraju i w kontekście międzynarodowym oraz na okres intensywnej pracy programowej i strategicznej prowadzonych na tym obszarze.

Pragniemy podziękować Autorom poszczególnych artykułów za inspirujące podejście do gospodarki miejskiej, które daje przestrzeń do kolejnych rozważań i badań. Nawiązana współpraca motywuje nas do dalszych prac, które stworzą możliwość sukcesywnego dzielenia się wynikami badań. Dziękujemy za wsparcie finansowe publikacji z budżetu województwa dolnośląskiego. Życzymy udanej lektury i zapraszamy do dalszej współpracy z pracownikami Katedry Gospodarki Przestrzennej i Administracji Samorządowej na Wydziale Nauk Ekonomicznych Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, w ramach cyklicznych konferencji, publikacji, wspólnych badań i prowadzenia dyskusji naukowej.

*Alicja Zakrzewska-Półtorak
Dorota Rynio*